

Pracovní list po návštěvě výstavy SCHOLA LUDUS: KVAPALINY

Tento pracovní list bol vyvinutý v rámci živej realizácie úloh k portálu „SCHOLA LUDUS on-line“. Projekt sa rieši na Centre vedecko-technických informácií SR v spolupráci s Fakultou matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave a občianskym združením SCHOLA LUDUS, s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. LPP-0395-09 “

Trubica s vodou a kamienkom

Ahoj. Toto je tretí pracovný list k procesu, ktorý prebiehal v trubici po jej pretočení, ak je v nej voda a plochý kamienok s priemerom len o čosi menším ako je priemer trubice.

V prvom pracovnom liste si si proces predstavoval. V druhom pracovnom liste si proces podľa pozorovania popisoval. V tomto pracovnom liste skús proces priblížiť – objasniť, modelovať.

Tu skús načrtnúť / rozpísať fyzikálne podmienky a javy, o ktorých si myslíš, že spolurozhodujú o procese v trubici, ktorý sa spustí jej rýchlym pretočením. - Ako to, že proces prebieha aj po novom spustení veľmi podobne a práve tak ako si ho opísal. Piš tak, aby tomu mohol rozumieť aj ten, kto proces nevidel!

Pre hlbšie pochopenie fyzikálnych javov, ktoré určite ovplyvňujú proces s kamienkom, je určite zaujímavé uvažovať aj modelové situácie s hraničnými, až absurdnými podmienkami (predpokladmi).

Ak by sa by ...	tak proces by fungoval asi takto...
Ak by sme mali trubicu nekonečne dlhú...	...klesal by kamienok cik-cak donekonečna (Ak by sme neuvažovali zmenu hydrostatického tlaku.)
Ak by sme "vypli" gravitáciu...	
Ak by sme nahradili vodu vzduchom...	
Ak by sme nahradili vodu vzduchom a vypli gravitáciu?	
Ak by sme nahradili vodu vákuom a vypli gravitáciu?	
A ak by sme vodu nahradili viskóznou kvapalinou, potom ešte viskóznou kvapalinou až medom alebo rôsolom?	

K pochopeniu procesu s kamienkom, aj všeobecne pre efektívnu komunikáciu, sú dôležité takzvané kľúčové pojmy. Je dôležité, aby kľúčové pojmy mali pre každého podobný (rovnaký) význam

Tu uved' pojmy, ktoré sú podľa Teba dôležité, aby bolo možné proces šikovne popísať, vysvetliť.	Tu uved' ku každému pojmu jeho význam, čo si za uvedeným pojmom predstavuješ.
Tu môžeš uviesť ďalšie pojmy, ktoré považuješ za dôležité k priblíženiu javov a podmienok v analyzovanom procese:	

Podarilo sa Ti lepšie uchopiť niektoré zo základných fyzikálnych javov? Pre ich ďalšie hlbšie pochopenie si môžeš skúsiť zanalyzovať aj priebehy procesov v ďalších exponátoch výstavy. Zčať môžeš napríklad s tými, ktoré si si označil ako podobné.